

Priopćenje za medije

Luxembourg, 14. ožujka 2018.

Financijska pomoć EU-a Turskoj imala je tek ograničen učinak, poručuju revizori

Financijska pomoć EU-a Turskoj, kojom se nastoji pomoći u usklađivanju njezina zakonodavstva sa zakonima EU-a, dosad je imala tek ograničen učinak, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Iako je pomoć dobro osmišljena, financijskim sredstvima u nedovoljnoj su mjeri uzete u obzir neke temeljne potrebe u sektorima vladavine prava i upravljanja, u kojima su ključne reforme već trebale biti provedene, navode revizori. U područjima u kojima je bilo više političke volje, kao što su carina, zapošljavanje i oporezivanje, projekti su pomogli u usklađivanju zakonodavstva Turske sa zakonima EU-a. Međutim, ti rezultati možda neće biti održivi, i to zbog poteškoća u trošenju financijskih sredstava i nazadovanja u pogledu reformi.

Za financijsku pomoć EU-a Turskoj u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći za razdoblje 2007. – 2020. planiran je iznos od preko 9 milijardi eura. Revizori su se usredotočili na prioritetne sektore vladavine prava, upravljanja i ljudskih potencijala (obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike), za koje je dodijeljen iznos od 3,8 milijardi eura.

Utvdili su da su ciljevi financiranja koje je odredila Komisija bili specifični i usklađeni s pravnim okvirom. Ciljevi za sektore vladavine prava, upravljanja i ljudskih potencijala bili su relevantni i temeljili su se na potrebama koje je Turska utvrdila kako bi svoje zakonodavstvo uskladila sa zakonima EU-a i ojačala svoje administrativne kapacitete.

Međutim, utrošenim financijskim sredstvima u stvarnosti se niz temeljnih potreba uzeo u obzir tek u neznatnoj mjeri, poručuju revizori. Riječ je o neovisnosti i nepristranosti pravosuđa, borbi protiv korupcije na visokoj razini i organiziranog kriminala, slobodi medija, sprječavanju sukoba interesa te jačanju vanjske revizije i civilnog društva. Prema analizi koju je provela Komisija napredak u tim područjima nezadovoljavajući je već nekoliko godina zbog nedostatka političke volje turskih tijela, naglašavaju revizori.

„Od 2018. godine nadalje Komisija bi trebala bolje usmjeriti financijska sredstva namijenjena Turskoj u područjima u kojima su reforme neophodne za uvjerljiv napredak prema pristupanju EU-u već trebale biti provedene”, **izjavila je Bettina Jakobsen, članica Europskog revizorskog suda zadužena za ovo izvješće.**

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revizori su utvrdili da je Komisija odlučila podupirati reforme na razini sektora, a ne samostalne projekte. Međutim, sektorske procjene u nekim slučajevima nisu bile sveobuhvatne, posebice kad je riječ o koordinaciji donatora, analizi proračuna i procjeni uspješnosti.

Primjena uvjetovanosti pri financiranju može pomoći u poticanju reformi, navode revizori. Revizori su utvrdili da se Komisija, unatoč kontinuiranom nezadovoljavajućem napretku, u maloj mjeri koristila uvjetovanošću za potporu reformama u prioritetnim sektorima. Ponajprije, Komisija se rijetko koristila uvjetima kao što su mogućnost ponovne centralizacije upravljanja projektima ili korektivne mjere ako projektni uvjeti nisu bili ispunjeni. Nadalje, mogućnost suspendiranja financiranja u slučajevima nepoštovanja načela demokracije i vladavine prava nije bila izričito navedena u propisima.

Projektima obuhvaćenima revizijom općenito su postignuta planirana ostvarenja, što je doprinijelo usklađivanju zakonodavstva Turske sa zakonima EU-a i jačanju njezinih administrativnih kapaciteta, čak i ako je pritom često bilo kašnjenja. Međutim, revizori navode da je održivost tih pozitivnih rezultata ugrožena, uglavnom zbog nedostatka političke volje, pri čemu je stanje pogoršano masovnim otkazima, suspenzijama javnih službenika i ograničenjima koja se nameću civilnom društvu.

Osim toga, zabrinjava i činjenica da je program financiranja znatno kasnio zbog čestih zastoja u izradi i provedbi programa. To je dovelo do smanjenja iznosa financijskih sredstava i skraćivanja vremena koje turskim tijelima stoji na raspolaganju za provedbu budućih projekata te će dodatno doprinijeti kašnjenju u provedbi natječaja i sklapanju ugovora. Razlozi za ta kašnjenja bili su poznati: nedostatni administrativni kapaciteti za pripremu projektnih prijedloga u nekim ministarstvima, prijelaz na sektorski pristup i prekomjerne fluktuacije osoblja u središnjem uredu koji upravlja većinom financijskih sredstava EU-a utrošenih u Turskoj.

Revizori su iznijeli niz preporuka za bolje osmišljavanje i provedbu pretpristupne pomoći Turskoj. Nadalje, rezultati revizije poslužit će kao izvor informacija za preispitivanje programa financiranja koje će Komisija obaviti u sredini programskog razdoblja te u osmišljavanju budućih programa pomoći za zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u.

Tematsko izvješće br. 7/2018 „Pretpristupna pomoć EU-a Turskoj: dosad su postignuti tek ograničeni rezultati“ dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.